

'Wisselende graanprijs is van alle tijden'

JELLE BRANDSMA

16-8-12 - 00:00

Aanleggen van voorraden in Nederland leidde eerder tot boter- en graanbergen

Op eigen houtje een graanvoorraad opbouwen in Nederlandse silo's? "Onverstandig", zegt Louise Fresco, hoogleraar duurzame ontwikkeling. "Niet nodig", meent Matthé Vermeulen, voorzitter van het Comité van Graanhandelaren.

Voorzitter Albert Jan Maat van LTO Nederland bepleitte gisteren in Trouw het aanleggen van een voorraad graan om te bereiken dat prijzen stabiel worden. Een ton graan kost op de wereldmarkt ongeveer 270 euro en Maat is daar blij mee, maar een jaar geleden kreeg een akkerbouwer slechts 100 euro. "De prijs is structureel te laag."

De overheid moet graan opkopen als de prijs laag is en de overheid kan verkopen als de prijs hoog is, zegt de boerenvoorman. Stabiele prijzen zijn in het belang van de boer en voorkomen dat er een tekort aan voedsel ontstaat. "Voedsel is net als energie van strategisch belang voor Nederland. Er is een voedselbeleid nodig."

Albert Jan Maat wil het liefst internationale afspraken maken over het aanleggen van een graanvoorraad, maar desnoods moet Nederland het op eigen houtje doen.

Nee, meent Louise Fresco, het is zinloos als de Nederlandse overheid zelf graan gaat opkopen. "Het lijkt mij onverstandig. In het algemeen kan de markt de prijs beter reguleren dan de overheid. Ik zou mij wel kunnen voorstellen dat er via termijncontracten virtuele voorraden worden aangelegd." Dat zou dan moeten gebeuren door de Verenigde Naties. "Maar je moet er heel voorzichtig mee zijn."

"Met het aanleggen van voorraad hebben wij slechte ervaringen", betoogt Fresco. In Europa leidde het tot boter- en graanbergen. In ontwikkelingslanden lagen tarwe en mais geregeld te bederven of werden voorraden gebruikt voor corruptie.

Fresco erkent dat de Nederlandse akkerbouw belang heeft bij stabiele prijzen, maar om die te bereiken is de aanleg van een Nederlandse voorraad de verkeerde weg. Voor bakkers en andere graanverwerkers zijn de prijsstijgingen van meel maar een beperkt probleem: "De kosten van brood zijn maar voor een klein deel afhankelijk van de graanprijs. Brood wordt niet meteen veel duurder."

Stabieler prijzen zijn alleen te bereiken door internationaal overleg en het uitblijven van 'paniek-reacties' zoals het sluiten van grenzen voor de export, zoals Rusland vorig jaar deed. "Iedereen moet met kalmte reageren", aldus hoogleraar Fresco. Ontwikkelingslanden ondervinden veel last van de hoge graanprijs. Daar moeten mensen een veel groter deel van hun inkomen aan eten besteden dan in de rijke industrielanden.

De hoge prijzen zijn veroorzaakt door onder meer droogte in de Verenigde Staten en de aldaar geldende plicht om een deel van de productie te gebruiken voor het maken van biobrandstof. Grond is in Nederland relatief duur en daarom wordt er weinig graan geproduceerd. Jaarlijks wordt 1,8 miljoen ton graan geoogst. De levensmiddelenindustrie, zoals de broodbakkers, en de veevoerhandel hebben per jaar 10 tot 11 miljoen ton nodig. Nederland is dus een belangrijke graanimporteur.

De prijsveranderingen zijn normaal, vindt Matthé Vermeulen, die de graanhandel vertegenwoordigt. "Boeren hebben niet te klagen", meent hij. "Ik zie het nuchter. Soms verdien je wat meer, soms wat minder. Dat is van alle tijden."

De Persgroep Digital. Alle rechten voorbehouden.